

Күкүрттүн касиеттери жана алынышы

Кулова Р.Т

Сабактын максаты:

- Күкүрттун физика-химиялык касиеттерин жана алынышын окуп үйрөнүү

**VI(A) группасынын
элементи**

**Элемент
-тин
№ 16**

S

**3-чү
мезгилдин
элементи**

**Жер катмарындагы таралышы боюнча
16-чы элемент**

- **Таблицадагы белгиси - S**
- **Атомдук саны - 16**
- **Атомдук массасы - 32,065**
- **Тыгыздыгы, кг/м³ - 2070**
- **Кайноо температурасы, - °C113**
- **Эрүү температурасы, - °C444**
- **Жылуулук сыйымдуулугу,
кДж/(кг·°C) - 0,733**
- **Электрдик терс маанилүүлүк - 2,5**
- **Химиялык элемент - VI группадагы**

- **Катуу кристаллдык зат.**
- **Күкүрттү эритүүдө сары суюктука айланат жана 160 °C температурадан өткөндө карарып баштайт.**
- **Күкүрт – жылуулукту жана электр тогун аз өткөрөт. Сууда практика жүзүндө такыр ээрибейт.**
- **Суусуз аммиакта, күкүрттүү көмүртекте жакшы ээрийт.**

Аллотропиялык модификациялар

Made by FlashBack
<http://www.flashbackre.com/>
Watermark remove

Ромбикалык
күкүрт

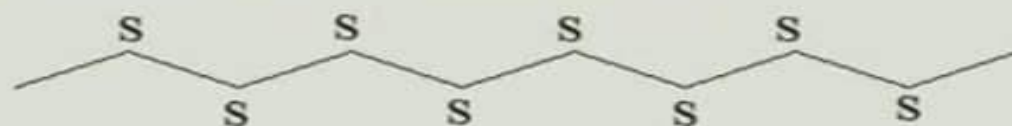
Өңү - лимондуу-сары; $t_{пл.} = 112,8^{\circ}C$; $\rho = 2,07г/см^3$

Моноклиндүү
күкүрт

Өңү - бал-сары;
 $t_{ээр.} = 119,3^{\circ}C$; $\rho = 1,96г/см^3$

Пластикалык
күкүрт

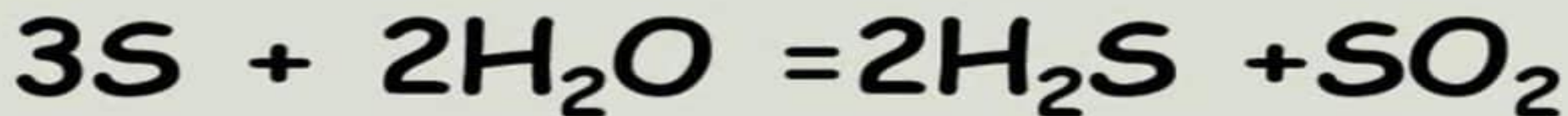

Өңү - кара-күрөң;
 $t_{ээр.} = 444,6^{\circ}C$; $\rho = 1,96г/см^3$

Нормалдуу шарттарда күкүрттүн баардык модификациялары убакыттын өтүүсү мн ромбикалык түргө өтөт

Суу менен байланышы

- Күкүрт сууда ээрибей эле калбастан сууга чөкпөйт дагы. Байыркы заманда күкүрт кургакчылыктын (жана жалындуулуктун) символу болуп келген.
- Жогорку температурада күкүрт ысытылган суу буусу менен аракеттенишет:

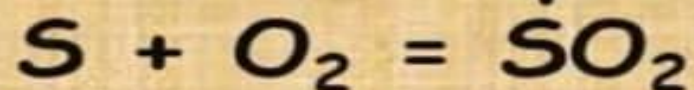

**Кукурт химиялык реакцияларга
калыбына-келтиргич катары кирет**

Кычкылтек менен реакцияга кирет

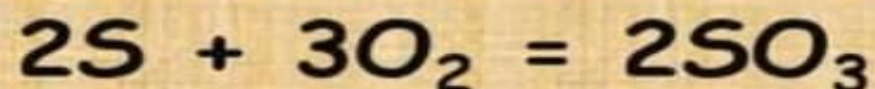
А) жөнөкөй шарттарда

$S^0 - 4e^- = S^{4+}$ - калыбына-келтиргич

$O_2^0 + 4e^- = 2O^{2-}$ - кычкылдандыргыч

Б) кычкылтектин ашык санында

$S^0 - 4e^- = S^{4+}$ - калыбына-келтиргич

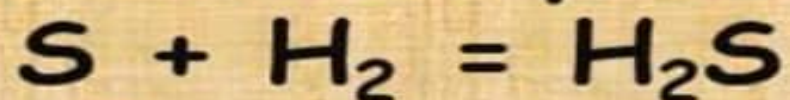
$O_2^0 + 4e^- = 2O^{2-}$ - кычкылдандыргыч

Кукурт химиялык реакцияларга
кычкылдантыргыч катары кирет

1. Суутек менен аракеттенишет

$S^0 + 2e^- = S^{2-}$ - кычкылдантыргыч

$H_2^0 - 2e^- = 2H^{+1}$ - калыбына-келтиргич

2. Металлдар менен реакцияга кирет

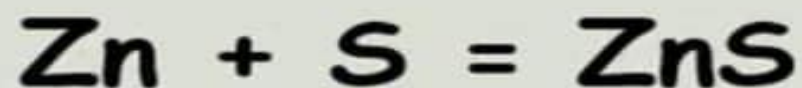

$S^0 + 2e^- = S^{2-}$ - кычкылдантыргыч

$Zn^0 - 2e^- = Zn^{2+}$ - калыбына-келтиргич

Химиялык касиеттери

- **Металлдар менен аракеттенишүүсү:**

- **Күкүрттүн күйүүсү (кычкылтек менен реакциясы):**

- **Суутек менен аракеттенишүүсү:**

Химиялык касиеттери

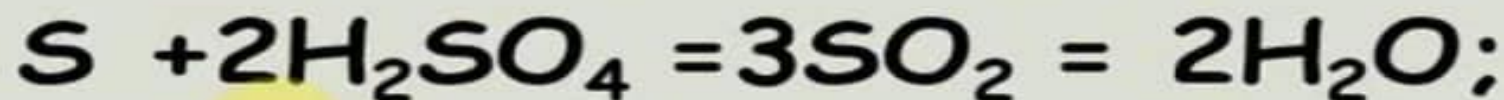
- Галогендер менен реакциясы:

- Сымап менен аракеттенишүүсү:

- Татаал заттар менен реакциялары:

Күкүрттү алуу

- $\text{Na}_2\text{SO}_4 + 2\text{C} = \text{Na}_2\text{S} + 2\text{CO}_2$
- $\text{Na}_2\text{S} + \text{CaCO}_3 = \text{Na}_2\text{CO}_3 + \text{CaS}$
- $\text{CaS} + \text{CO}_2 + \text{H}_2\text{O} = \text{CaCO}_3 + \text{H}_2\text{S}$
- $2\text{H}_2\text{S} + \text{O}_2 = 2\text{H}_2\text{O} + 2\text{S}$